

Cuộc phiêu lưu 20 năm vượt Thái Bình Dương đến Mỹ

Tác Giả: Thanh Trúc, RFA

Thứ Tư, 10 Tháng 11 Năm 2010 18:00

Tổ Việt Nam, thuyền nhân cuối cùng từ nước Mỹ sau hơn hai mươi năm phiêu lưu trên biển Thái Bình Dương.

Anh Lê Văn Núi đang trình văn phòng luật sư đã tranh đấu cho anh được tị nạn tại Hoa Kỳ / Photo courtesy SOS Boatpeople

Khi chiếc thuyền mong manh chở một số người vượt biển ra khỏi hải phận Việt Nam năm 1989, Lê Văn Núi là một thanh niên.

Tháng Ba năm 2010, được chấp thuận qui chế tị nạn vì lý do tôn giáo, ông Lê Văn Núi trở thành thuyền nhân cuối cùng đến Mỹ sau 20 năm và 8 tháng lưu lạc trên những hòn đảo nhỏ ngoài khơi Thái Bình Dương.

Hơn 20 năm gian khổ đã trở thành sự thật

Một Đới Sông Ngòi Việt Khép Núi hôm nay kể lại chuyến đi những ngày năm cũ của Lê Văn Núi từ đảo này qua đảo khác trước khi tấp vào đảo Guam, lãnh thổ hải ngoại của Hoa Kỳ với khoảng vài trăm người Việt, được phép lập một cách chính thức sau nhiều lần ra trước Tòa Di Trú địa phương.

Người trình tị nạn ở Washington bay qua Guam để giúp đỡ ông Lê Văn Nuôi với mặt pháp lý, Tị nạn sĩ Nguyễn Đình Thọ, Giám đốc di trú hành lang y ban Cựu Ngòi Việt Bỉ, kể lại:

“Khi đến đảo Guam thì anh Lê Văn Núi gặp một người quen cũ ở Thôn Nghè là chú Bé Ba. Đây là sự tình cờ hiếm hoi vì cả hai người đều ở Việt Nam trước ba đến bốn trăm người. Nhờ sự quen biết đó mà chú Bé Ba cùng với cả hai người đều ở Việt Nam bé ở Guam đã xúm lại giúp đỡ cho anh Núi, hướng dẫn anh đi tìm luật sư, giúp anh ra trình diện với chính phủ Mỹ để xin tị nạn tại Hoa Kỳ.

Thị nhậ ng chính ph Hoa K mu n tr c xu t anh Lê Văn N i v Vi t Nam vì cho rậ ng anh không có lý do gì đ xin t n n. Bên lu t s c a S Di dân Hoa K quy t chậ ng minh rậ ng anh N i s đ c an toàn khi tr v Vi t Nam bậ ng cách trình tr c toà bậ n phúc trình v t do tôn giáo c a B Ngo i giao Hoa K , qua đó cho thậ y Vi t Nam là m t qu c gia không có vậ n đ bậ t dung tôn giáo. Bên phía lu t s c a anh N i thậ y c n ph i chậ ng minh ng c l i. Cậ ng đậ ng ng i Vi t Guam đã tìm m i cách và cu i cùng liên l c v i chúng tôi.”

Tậ ch Bé Ba là ng i Thậ Nghề cậ nh gia đình anh N i tr c kìa, đ n nhậ ng ng i khác trong đó có bà Kim Chi, mà s quen biậ t v i giáo s Nguy n Ng c Bích, và bà Nancy Bùi Washington, đ n t i Ti n sĩ Nguy n Đình Thậ ng và y ban Cậ u Ng i Vậ t Bi n.

Tháng 11 năm 2009 ông Nguy n Đình Thậ ng đ n Guam, ph i hậ p cùng lu t s c a ông Lê Văn N i:

“T i Tòa án chúng tôi đã trình bày là anh N i ra đi vì lý do s bậ ng c đ i vậ n đ tôn giáo. Lu t s bên S Di trú Hoa K đ n chậ ng rậ ng hi n nay vậ tôn giáo Vi t Nam rậ t tho i mái. Hậ dùng bậ n phúc trình tôn giáo thậ ng niên c a B Ngo i giao Hoa K đ chậ ng minh đ i u đó.

Khi chúng tôi ra toà đ làm nhậ chậ ng thì chúng tôi đã nêu ra cho quan toà bậ t còn m t bậ n phúc trình n a c a U hậ i Hoa K vậ T do Tôn giáo Qu c t , và trong bậ n phúc trình đó lậ t kê Vi t Nam là 1 trong 11 qu c gia trên thậ g i có tình trậ ng đàn áp tôn giáo t hậ i nhậ t.

Trậ c s vậ c nhậ vậ y, vậ chánh án ra lậ nh ngậ ng phiên x đ có thậ i gian đ c bậ n phúc trình c a y hậ i Hoa K vậ T do Tôn giáo Qu c t .

Tháng Ba năm 2010, chúng tôi đ c tin mậ ng là quan toà trậ u t p lậ i vậ x và tuyên bậ anh N i chính thậ c đ c thậ a nhậ n là t n n t i Hoa K .”

Rậ khậ hậ i phậ n Vi t Nam năm 1989

Bây giậ xin mậ i quý vậ ngậ c dòng thậ i gian đậ nghe ông Lê Văn N i thuậ t lậ i câu chuyậ n vậ t biậ n hậ n hai chậ c năm trậ c. Vì bậ n thân và gia đình bậ c n trậ trong vậ c thậ phậ ng, lậ i không muậ n đi kinh tậ mậ i cũng nhậ đi nghĩa vậ quân s , nhiậ u lậ n Lê Văn N i tìm cách trậ n đi nhậ ng thậ t bậ i:

“Tôi năm 1989 thì mình mới vượt biên được. Mình đi tới Borneo, ở đó họ bắt tôi tuấn thì di chuyển qua đảo. Khi có những người tôi nhận thấy các đảo trung và thì Cao Ủy cấp tàu tôi để chờ người tôi nhận. Vô đó thêm một tuấn nữa thì vô tới tôi nhận Galang.”

Sống tại Galang hơn 6 năm, qua những đợt phong vận và thanh lọc, những Lê Văn N không được nào nhận. Lúc đó cũng là thời điểm 1996, các trại tị nạn ở Indonesia chuyển bắt đóng cửa và chuyển bách chuyển nhận trại về nguyên quán. Không muốn trại về Việt Nam, anh N cùng một nhóm bắt bắt trại vào rừng:

“Mình trốn dưới ghe máy lùm dừa nước để tránh sự kiểm soát của cảnh sát họ để thoát đi theo. Ở dưới nước thì không có mùi hôi người, chó không bắt họ được. Mình ở đó khoảng hai tháng, sau đó mình với hai người bắt chèo xuồng ra xa rồi căng buồm chèo đi theo máy cái để xuống dưới Jakarta.

Với đầy đủ những thức ăn không có la bàn mà chỉ với một bản đồ đi biển, gió lên thì căng buồm mà nếu gió thì chèo, một tay hai tháng anh N và ba người bắt tập vào một vùng đảo quá Jakarta một chút:

“Đến Chitrabon thì ghe họ, mình vô đó để mua dầu chai để nấu ăn ghe họ mua không được vì dân ở đó không xài tiền đô. Hai người dân địa phương thấy có ghe lạ bèn trình cảnh sát. Cảnh sát địa phương họ hỏi mình cũng khai thật là mình trốn trại trốn ra mình muốn tìm do mình muốn qua Úc. Họ dòm chừng ghe mình rồi nói đi qua Úc mà đi ghe này là chết.”

Cảnh sát ở đảo Chitrabon bắt nhóm anh N giao qua Sở Di trú. Sau khi đi xử tra, tất cả bắt giữ ở nhà tù của Sở Di trú ở Jakarta. Đó là tháng 11 năm 1996. Tại đây, gặp những nhân viên Cao ủy Tị nạn người Indonesia, cả nhóm bày tỏ nguyện vọng là không muốn trại ở Việt Nam. Sau đó nhân viên Cao ủy can thiệp để cả bắt được giam vào nơi tị nạn để chờ đợi sách xếp hàng hoàng họ.

1996 rời Jakarta đi Bali

Dần dà, những được đi lại thông thạo trong tù, anh Lê Văn N giúp đỡ các nhân viên Sở Di trú mới về các đồ đạc, lau chùi, rửa xe để sẵn bàn ghế. Được hơn nửa năm, nhân viên Sở Di trú tin tưởng và thỉnh thoảng cho ra ngoài để đi chợ:

“Bắt đầu mình là a mà y anh bạn đang chỉ hướng, có tánh nhàn nhai, gom nhau là đi đường đi a. Nhưng bạn đi ra đi chui thì mình tìm đường đi bạn c b c. Mình gom thì xin đường c c a ng i em rồi mua vé, bạn anh em trên xuồng đi o du lịch Bali. Mình tính xuồng đó rồi mình mua một chiếc ghe nhỏ đường chui qua Úc, vì đi o Bali gần với Úc.”

Anh Lê Văn N đã xin thì n c a thân nhân đang ở ngoài, sau đó gom những người đi cùng là, mua vé xe t c hành chui xuồng Bali:
“Mình gom thì xin đường c c a ng i em rồi mua vé, bạn anh em trên xuồng đi o du lịch Bali. Mình tính xuồng đó rồi mình mua một chiếc ghe nhỏ đường chui qua Úc, vì đi o Bali gần với Úc.”

Từ đường Bali thì thì n cũng c n, không có gì y t tu thân nên không thể m n nhà tr . C b n ng i b qua đi o Plambok, tìm đường ng đ n m t làng ven biển đ xin đi đánh cá và chui thui c . Qua thì Plambok, m t ng i đánh xe ng a t t b ng đ a c b n đ n đ a chui ng i quen thì m i hay ng i này đã chui m y năm rồi. Thấy t i nghi p, ng i tài xế xe ng a cho v nhà tá túc m t đêm. Qua hôm sau, bi t m y ng i này mua xuồng mi n duyên h i, ông tài xế xe ng a nói là đường đi r t xa và cu c s ng đ r t khó khăn. Thế là c b n quy t đ nh mua vé xe quay tr i Borneo, tìm m t ng i c nh sát đã giúp đ b n c a h tr c kia.

Qua m t t i ng ngoài b n xe, tìm đ n nhà ng i c nh sát Indonesia sáng hôm sau, c b n đ c ng i c nh sát giàu lòng h o tâm mang đi ki m vi c làm. Anh Lê Văn N và hai ng i b n đ c g i lên r ng ph đ n c i, ng i còn là xuồng làng chài theo ghe đánh cá. Trên r ng làm vi c v t v , ăn uống kham khổ mà là không có thì n l ng:

“Bắt đầu mình b phù thủy, c làm m t chút là thủy m t, mình nói với hai anh bạn kia thà đi làm b n mà có ăn và kh e h n ch còn trong r ng ki u này, vác n ng mà không tr thì n r t chui c ch t.

Nói chung h i còn V t Nam mình đâu b t đánh cá, nhưng ra đó vì bắt bu c thì phải đi, nói chung cũng gian nan đ là m. Theo ghe b n đi cào tôm thì nói chung cũng may m n, đánh tôm có lúc trúng đ là m thành ra m y ông Indo đ cũng thích kêu mình đi làm cho ng i ta, anh em đ a nào cũng có công ăn chui n làm, có ghe đi có thì n ra vô đàng hoàng.”

1999 r i Borneo tr c ch New Zealand

Trúng đ c m y l n tôm, b n ng i dành d m mua m t chiếc ghe riêng, m n thêm thì n c a

chở đồ trang bị máy móc trên tàu. Sau một thời gian trôi nổi, cuối cùng tôi tính chuyển ra khơi. Nghe được lúc đó thì một trong bọn người, vì thích cuộc sống tại làng chài này, quyết định ở lại. Hai năm sau, một ngày trời yên biển lặng, cả ba giọng buồm rơi ở Borneo:

“Borneo thì mình tính đánh một vòng xung quanh đông đi về phía Sulawesi rồi xung quanh Papua New Guinea rồi Solomon, mà ý cái đó là đi đó. Mình tính là sẽ bỏ Papua New Guinea, bỏ Úc rồi qua New Zealand vì New Zealand mình nghe nói sẽ không bỏ đánh cướp biển trên Vĩ độ Nam. Thành ra mình tính một chuyến đi này rồi là xa, mình đi trên thuyền nhỏ để đi được.”

Trên đường trở về New Zealand, khi nhìn thấy biển đỏ, anh Nổi và hai bọn thủy thủ có một chuyến đi đến một số quần đảo ở Hoa Kỳ, đó là đảo Guam. Thuyền là thuyền nhỏ, đi ngang vùng biển Palau, đảo Yap rồi tiến về phía Guam gần hơn New Zealand đến hai phần ba đường.

Bên tàu của Indonesia nhìn thấy trên đường tiến về Palau, cả bọn nấn ná hỏi đi đâu và xin đi tiếp:

“Tôi ở Palau này thì ở Palau rồi đến ở Palau kia mình chỉ đi đi về về chuyển theo các đảo thôi không dám ra ngoài khơi nữa.”

Giữa đường gặp cơn gió, tàu lúc bấy giờ lên dênh trên biển ba ngày mà không thấy bóng dáng một đảo nào, ba người quyết định quay tàu lại để trở về Philippines.

Sau hai mươi bốn tiếng đi không thấy, họ phát hiện một đảo xa và tiến về phía đó. Đây là một đảo nhỏ chỉ có một vài dân, cũng có một trại và canh sát. Khi nghe người thuyền nhân xin sửa chữa và xin thêm lương thực đi, đảo trại liền đưa họ ra khỏi vùng biển Palau ngay lập tức vì nếu không thì ông ta sẽ bắt họ lại.

Cuộc hành trình trôi nổi cả thời gian chờ đợi khi tàu cập vào một hoang đảo, rồi ra khơi chờ đợi tiếp đến đảo Mulu trước khi tiến đến đảo Yap, và nhìn thấy một chòm sao trên biển Thái Bình Dương mệnh mong:

“Lúc đó mình thấy ở Yap là của Mỹ rồi, mình ở đó trong vòng 9 năm.”

2009 rời đảo Yap hướng đến Guam, Hoa Kỳ

Chín năm trên đảo Yap, làm việc cả ngày đêm có tiền mua tàu, đi thuyền đi khắp nơi để đến Guam như chúng ta chuyển về biển mà không mất năm trời.

Lần này anh Lê Văn Nổi trang bị kỹ thuật, và đã có sẵn la bàn và GPS trên máy để biết vị trí

vợ tình. Đến lúc này, mẹ tôi trong hai người đi cùng anh, đã lập gia đình với một người trên đảo Yap, quyết định không phiêu lưu đến Guam nữa.

Năm giờ chiều ngày 25 tháng Sáu 2009, anh Nổi cùng người bạn còn lại, anh Hien, bắt đầu ra khơi. Bốn ngày trên biển khơi, đến buổi sáng ngày 29 tháng Sáu 2009 thì tàu cập đảo Guam. Đến chân lên Guam, hai người nhìn dân địa phương đang chờ đợi vào đến trong thành phố.

Khi một người lái xe hỏi là muốn tìm đâu, anh Nổi nhanh trí báo cho tôi khu phố Việt Nam. Tại đây, gặp đồng hương, anh tình cờ tìm được chị Bé Ba cùng quê ở rìi tôi chỉ mà được nhiều người Việt ở Guam giúp đỡ như tôi. Tôi thấy Nguyễn Đình Thợng không cùng quý vị đâu:

“Lúc đó mình thấy mình được cảm giác an toàn, mình biết vô đúng một vùng đất văn minh do rìi đó. Mình mới được công nhận quy định từ ngày 24 tháng Ba, thì người ta mới cấp cho mình một cái I-94, mình có quy định đi làm lâu rìi là vì những người quen như mẹ anh mới chỉ đây xin cho mình cái Working Permit, mình đi làm thành ra mình mới có chút tiền xoay sở và lo lường sự này nữa.”

Và được vợ chồng anh đưa đi tìm thời trai trẻ, hơn hai mươi năm sau tôi đến Mỹ, là gặp người dành tiền vào Mỹ để đi học một nghề nào đó.

Câu chuyện và thuyết nhân quả cùng tôi ở Guam, mẹ tôi đến đón những người bạn Việt Nam đầu tiên ba mươi lăm năm trước, kết thúc ở đây.

Thế Sáu, 28.05.2010